

TOIMINTASUUNNITELMA 2020

Suomen luonto- ja ympäristökoulujen liitto ry

Suomen luonto- ja ympäristökoulujen liitto ry Toimintasuunnitelma 2020, hallituksen esitys syyskokoukselle

Sisältö:

1 Yleistä

2 Toimintaa ohjaa uusi strategia

3 Vuoden 2020 toiminta

3.1 Luonto- ja ympäristökoulutoiminnan vaikuttavuuden arviointi kehittyy

3.2 Luonto- ja ympäristökoulujen palvelut sekä Mappa.fi -palvelu toimivat arjen työkaluina etenkin perusopetuksessa ja varhaiskasvatuksessa

3.3 Liiton toiminta on ennakoivaa ja se reagoi ketterästi opetus-, kasvatus- ja nuorisoalan kentän uusiin tarpeisiin ja trendeihin

3.4 Palvelut verkostolle

3.5 Vaikuttamistyö

3.6 Viestintä

3.7 Yhteistyö

3.8 Hankkeet

4 Talous ja hallinto

4.1 Organisaatio

4.2 Talous

*Kasvatuksella kohti vahvaa
luontosuhdetta ja
kestävää elämäntapaa*

TOIMINTASUUNNITELMAN TIIVISTELMÄ

Suomen luonto- ja ympäristökoulujen liitto toimii lasten ja nuorten luonto- ja ympäristökasvatuksen edistämiseksi. Toiminnan tavoitteena on tukea lasten ja nuorten luontosuhteen vahvistamista ja kestävästä elämäntavan oppimista.

Liitto koordinoi ja kehittää LYKE-verkostoa sekä ylläpitää ja kehittää valtakunnallisia toimintamalleja lasten ja nuorten ympäristökasvatuksen tukemiseen. Liiton paikallistoiminta tapahtuu LYKE-verkoston toimipisteissä, jotka tarjoavat luonto- ja ympäristökoulutoimintaa lapsi- ja nuorisoryhmille sekä koulutuksia opettajille ja kasvattajille.

Vuoden 2020 toimintaa ohjaa liiton uusi strategia, jonka viitoittamana pyritään vuoteen 2030 mennessä kohti visiota: *Suomen luonto- ja ympäristökoulujen liitto on innostava ympäristökasvatuksen edelläkävijä ja vaikuttaja.*

Vuoden 2020 toiminnassa painottuvat seuraavat strategiset tavoitteet:

1. Luonto- ja ympäristökoulutoiminnan vaikuttavuuden arviointi kehittyy
2. Luonto- ja ympäristökoulujen palvelut sekä Mappa.fi -palvelu toimivat arjen työkaluina etenkin perusopetuksessa ja varhaiskasvatuksessa
3. Liiton toiminta on ennakoivaa ja se reagoi ketterästi opetus-, kasvatus- ja nuorisokentän uusiin tarpeisiin ja trendeihin

Näihin tavoitteisiin pääsemiseksi vuonna 2020 lisätään yhteistyötä yliopistojen ja kuntien kanssa, kehitetään viestintää ja liiton tarjoamia ympäristökasvatuksen tukipalveluja, selvitetään jäsenrakenteen uudistamista ja panostetaan verkoston osallistamiseen.

Lisäksi jatketaan aktiivista yhteiskunnallista vaikuttamistyötä erityisesti hallitusohjelman ympäristökasvatuskirjausten konkretisoimiseksi.

Hankkeet: Liitto järjestää yhdessä seitsemän muun tahon kanssa kansainvälisen ulkona oppimisen suur tapahtuman 9.-11.6.2020 Nurmeksessa Nuorisokeskus Hyvärilässä. Kolme-päiväisessä tapahtumassa koulutetaan ja verkostoituu yli 500 opettajaa, kasvattajaa ja nuorisotyöntekijää. Lisäksi toteutetaan kahta Mappa.fi- palvelun kehittämishanketta liittyen palvelun ruotsinnokseen, ympäristökasvatuksen työkaluihin ja markkinointiin.

Liiton toiminta rahoitetaan opetus- ja kulttuuriministeriön nuorisokentän toiminta-avustuksella, jäsen- ja verkostomaksuilla, osallistumismaksuilla sekä muulla varainhankinnalla. Liitto toteuttaa ja kehittää omaa varainhankintaa, luo uusia yhteistyökumppanuuksia ja hakee hankeavustuksia. Vuoden 2020 talousarvio on liitteenä.

Toimintasuunnitelma 2020

1 YLEISTÄ

Suomen luonto- ja ympäristökoulujen liitto ry:n toiminnan tarkoituksena on edistää luonto- ja ympäristökoulutoimintaa sekä ympäristökasvatusta Suomessa. Liitto koordinoi ja kehittää LYKE-verkostoa sekä ylläpitää ja kehittää valtakunnallisia toimintamalleja lasten ja nuorten ympäristökasvatuksen tukemiseen. Näistä keskeisimpiä ovat Mappa.fi -materiaalipankki sekä useiden toimijoiden yhteistyössä järjestettävä Ulos - Ut - Out! -ulkona oppimisen suurtahtuma.

Liiton paikallistoiminta tapahtuu LYKE-verkoston toimipisteissä, jotka tarjoavat luonto- ja ympäristökoulutoimintaa lapsi- ja nuorisoryhmille sekä koulutuksia opettajille ja kasvatäjille. Luonto- ja ympäristökouluissa on vuosittain yli 185 000 asiakaskäyntiä.

Suomen luonto- ja ympäristökoulujen liitto on valtakunnallinen nuorisoalan palvelujärjestö, joka saa toimintaansa yleisavustusta Opetus- ja kulttuuriministeriöltä.

Paikallistoiminta: LYKE-verkosto

LYKE-verkostoon kuuluu yli 50 toimipistettä, jotka tarjoavat säännöllistä luonto- tai ympäristökoulutoimintaa lapsi- ja nuorisoryhmille. Luonto- ja ympäristökoulujen lisäksi verkostossa on mukana Metsähallituksen luontokeskuksia, nuorisokeskuksia, leirikoulukeskuksia ja muutamia muita samankaltaista toimintaa tarjoavia tahoja.

Luonto- tai ympäristökoulutoiminnalla tarkoitetaan kouluille ja varhaiskasvatusryhmille tarjottavia ohjelmakokonaisuuksia, joiden tavoitteena on edistää ekologisesti kestävästä tulevaisuudesta. Ohjelmakokonaisuuksiin pääsee osallistumaan julkisen haun, varauksen tai ilmoittautumisen kautta.

Luonto- ja ympäristökoulutoiminta perustuu valtakunnallisiin varhaiskasvatus- ja opetussuunnitelmiin ja tukee niissä asetettuja kestävän kehityksen kasvatuksen tavoitteita. Oppiminen on monialaista, elämyksellistä ja tutkivaa. Oppimisympäristönä on luonto tai muu toiminnallisen oppimisen mahdollistava ympäristö kuten museo tai luontokeskus.

Luonto- tai ympäristökoulupäivä toimii myös erinomaisena täydennyskoulutuksena ryhmänsä kanssa toimintaan osallistuvalla opettajalla tai kasvattajalla, joka saa päivän aikana malleja ja vinkkejä ulko-opetuksen ja kestävän kehityksen kasvatuksen toteuttamiseen.

LYKE-verkoston toimipisteet järjestävät lisäksi opettajille ja kasvattajille koulutuksia esimerkiksi ulkona oppimisesta, ympäristökasvatuksesta ja kestävän kehityksen teemoista sekä tarjoavat tukea koulun kestävän kehityksen työhön.

LYKE-verkoston toiminta on sertifioitua, eli jokaisen toimipisteen tulee täyttää luonto- ja ympäristökoulutoiminnan kriteerit: www.luontokoulut.fi/sertifiointi/. Toiminnan laatu varmistetaan vertaisauditoinneilla, jotka mahdollistavat samalla vertaistuen. Toimipisteet myös keräävät toiminnastaan palautetta, jonka pohjalta ne kehittävät ohjelmiaan ja toimintaansa.

2 TOIMINTAA OHJAA UUSI STRATEGIA

Toiminnan pitkäjänteistä suunnittelua varten liitolle laadittiin vuonna 2019 ensimmäinen strategia, joka ohjaa liiton toimintaa kaudella 2020-2022.

Toiminnan missio:

Kasvatuksella kohti vahvaa luontosuhdetta ja kestävää elämäntapaa

Toiminnan visio vuoteen 2030:

Suomen luonto- ja ympäristökoulujen liitto on innostava ympäristökasvatuksen edelläkävijä ja vaikuttaja.

Strategiset tavoitteet koko strategiakaudelle 2020 - 2022:

1. Luonto- ja ympäristökoulutoiminnan vaikuttavuuden arviointi kehittyy
2. Luonto- ja ympäristökoulutoiminnan asema vahvistuu
3. Luonto- ja ympäristökoulujen palvelut sekä Mappa.fi -palvelu toimivat arjen työkaluina perusopetuksessa ja varhaiskasvatuksessa
4. Liiton toiminta on ennakoivaa ja se reagoi ketterästi opetus-, kasvatus- ja nuorisoalan kentän uusiin tarpeisiin ja trendeihin

Toimintaamme ohjaavat arvot:

Luonnon kunnioittaminen

Toimintamme tukee lasten ja nuorten luontosuhteen vahvistamista ja kestävän elämäntavan oppimista.

Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo

Ympäristökasvatus kuuluu kaikille. Luonto- ja ympäristökoulutoimintaan on helppo osallistua, se on esteettömästi ja tasa-arvoisesti eri puolilla Suomen saavutettavissa. Tietoa ja materiaalia ympäristökasvatuksesta on avoimesti saatavilla.

Yhteisöllisyys

Toimintamme lähtökohtana on yhdessä tekeminen, kehittäminen ja kumppanuus. Edistämme osallisuutta ja aktiivista toimijuutta.

Rohkeus

Uudistamme jatkuvasti toimintaamme ja kehitämme ympäristökasvatusta valtakunnallisesti. Olemme aloitteellisia ja kokeilemme ennakkoluulottomasti uutta.

5. Liiton LYKE-verkostolle tarjoamat palvelut vastaavat aiempaa paremmin erilaisten toimipisteiden tarpeisiin

3 VUODEN 2020 TOIMINTA

Vuoden 2020 toiminnassa painotetaan erityisesti seuraavia strategisia tavoitteita:

1. Luonto- ja ympäristökoulutoiminnan vaikuttavuuden arviointi kehittyy
2. Luonto- ja ympäristökoulujen palvelut sekä Mappa.fi -palvelu toimivat arjen työkaluina perusopetuksessa ja varhaiskasvatuksessa
3. Liiton toiminta on ennakoivaa ja se reagoi ketterästi opetus-, kasvatusta ja nuorisovalinnan kentän uusiin tarpeisiin ja trendeihin

Seuraavassa esitellään vuoden 2020 toiminnan tarkemmat tavoitteet, toteutus, tulosodotukset ja arviointi.

3.1 Luonto- ja ympäristökoulutoiminnan vaikuttavuuden arviointi kehittyy

Vuoden 2020 tärkeimpiä tavoitteita on kehittää luonto- ja ympäristökoulutoiminnan vaikuttavuuden arviointia. Pyrkimyksenä on löytää vaikuttavuuden arviointiin yhteisiä mitta-areita ja malleja. Tavoitetta toteutetaan koko strategiakauden 2020-2022, ja vuonna 2020 tehdään seuraavat toimenpiteet:

Hyödynnetään olemassa olevia kontakteja ja lisätään yhteistyötä yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen kanssa. Otetaan yhteyttä niihin yliopistojen tiedekuntiin ja ammattikorkeakouluihin, joissa voitaisiin potentiaalisesti tehdä opinnäytetöitä luonto- ja

ympäristökoulujen vaikuttavuudesta. Luodaan yhteistyöverkostoja opinnäytetöiden ohjaajien kanssa.

Osallistetaan toimipisteitä kehittämistyöhön. Etsitään LYKE-verkostosta toimipisteitä, jotka ovat kiinnostuneita kehittämistyöstä, keinoina esimerkiksi sähköpostit, verkoston so-meryhmät, tiedotus kevään 2020 LYKE-tapaamisessa sekä käynnit toimipisteissä.

Lisäksi etsitään rahoitusta vaikuttavuuden arvioinnin kehittämiseen esimerkiksi hanke-toiminnan avulla.

Toiminnan tulokset ja arviointi

-Aloitetaan yhteistyö vähintään kolmen eri yliopiston tai korkeakoulun opinnäytetyön oh-jaajien kanssa

-Kehittämistyöhön lähtee mukaan vähintään 10 toimipistettä

-Löydetään lisärahoitusta vaikuttavuuden arvioinnin kehittämiseen. KYLLÄ/EI

Tuloksena: luodaan pohja luonto- ja ympäristökoulutoiminnan arvioinnin kehit-tämiseksi sekä vaikuttavuutta mittaaville opinnäytetöille vuosille 2021-2022

3.2 Luonto- ja ympäristökoulujen palvelut sekä Mappa.fi - palvelu toimivat arjen työkaluina etenkin perusopetuk-sessa ja varhaiskasvatuksessa

Kouluissa ja päiväkodeissa tarvitaan tukea ja konkreettisia työkaluja ympäristökasvatuk-sen toteuttamiseen. Näitä tarjoavat LYKE-verkoston toimipisteet sekä Mappa.fi -palvelu.

Vuoden 2020 toisena keskeisenä tavoitteena on etsiä keinoja siihen, miten liiton ja LYKE-verkoston tarjoamat ympäristökasvatuksen tukipalvelut saataisiin luonteviksi arjen työka-luiksi kouluissa ja päiväkodeissa. Tämä vaatii sekä viestinnän että tukipalvelujen kehittä-mistä.

Tavoitteeseen pyritään seuraavilla keinoilla:

3.2.1 Viestintä

Etsitään uusia keinoja viestiä kuntien opetus- ja si-vistystoimien suuntaan. Luodaan ja vahvistetaan yhteistyöverkostoja kuntien yhteistyöorganisaatioi-den, kuten Kuntaliiton ja Aluehallintovirastojen kanssa. Viestitään uusien kanavien kautta LYKE-verkoston palveluista ja Mappa.fi- palvelusta.

3.2.2 Mappa.fi -palvelun uudet työkalut

Kehitetään Mappa.fi -palveluun uusia työkaluja. Jatketaan erityisesti teemareppujen ja monialaisten oppimiskokonaisuuksien suunnittelua helpottavien työkalujen kehittämistä yhteistyössä opettajien kanssa.

Mappa.fi -palvelu

Liitto ylläpitää ja kehittää Mappa.fi -palve-lua, joka on keskeisin hakukanava ulkona oppimisen sekä ympäristö- ja kestävyyskas-vatuksen materiaaleihin Suomessa. Palve-lussa on yli tuhat materiaalia yli 200 mate-riaalintuottajalta ja käyttäjämäärä kasvaa jatkuvasti. Maksuton palvelu on suunni-teltu tukemaan erityisesti opetus-, kasva-tus- ja nuorisotyötä, mutta se on avoin kai-kille kiinnostuneille.

Kannustetaan verkoston toimipisteitä luonto- tai ympäristökoulupäivään liittyvien ennako- ja jälkitehtävien käyttöön ja tuetaan käyttöönottoa esimerkiksi MAPPAn teemareppujen avulla (tuotetaan ennako- ja jälkitehtäväreput). Tehtävien avulla opettajat ja kasvattajat voivat rakentaa luontokouluvierailusta laajemman oppimiskokonaisuuden ja liittää sen helpommin osaksi opetusta ja koulutyön arkea.

Toiminnan tulokset ja arviointi:

- Tavoitetaan uusia opettajia ja kasvattajia viestimällä kuntien opetus- ja sivistystoimien kautta vähintään 60 kunnassa (20% kunnista).

- Mappa.fi palvelua ja sen uusia työkaluja hyödyntää yli 40 000 opettajaa ja kasvattajaa, joista vähintään kolmannes käy palvelussa useammin kuin kerran: kävijä- ja käyttäjämäärät

-Vähintään puolet toimipisteistä kokeilee ennako- ja/tai jälkitehtäviä. Kysely toimipisteille (asiakasmääräkyselyn yhteydessä)

Tuloksena: Luonto- ja ympäristökoulujen palveluiden sekä MAPPA:n tunnettuus kasvaa ja yhä useampi kasvattaja käyttää niitä ympäristökasvatuksen tukena osana tavallista koulu- tai päiväkotipäivää.

3.3 Liiton toiminta on ennakoivaa ja se reagoi ketterästi opetus-, kasvatukseen ja nuorisovalinnan kentän uusiin tarpeisiin ja trendeihin

Opetus- ja nuorisovalinnan toimintaympäristö muuttuu jatkuvasti ja sen myötä kentältä nousee uusia tarpeita.

Vuoden 2020 kolmantena tavoitteena on kehittää liiton toimintaa ennakoivammaksi ja ketterämmäksi sekä vastata ajankohtaiseen toimintaympäristön muutokseen eli ulko-opetuksen ja ympäristökasvatuksen osaamisen kasvuun etenkin perusopetuksessa ja varhaiskasvatuksessa.

Tavoitteen saavuttamiseksi tehdään seuraavat toimenpiteet:

3.3.1 Ennakoinnin ja asiantuntemuksen kehittäminen liitossa ja verkostossa

Lisätään sidosryhmäyhteistyötä ja verkostoitumista ja etsitään aktiivisesti uusia yhteistyökumppaneita erityisesti ympäristökasvatusalan ytimen ulkopuolelta

Parannetaan liiton henkilöstön aikaresursseja seurata ja jalkauttaa opetus-, kasvatukseen ja nuorisovalinnan uusinta tutkimusta ja tietoa työajalla.

Vahvistetaan LYKE-toimijuutta eli verkoston toimijoiden yhteenkuuluvuutta ja osallisuutta verkoston yhteisten tavoitteiden edistämiseksi. Keinoina tässä ovat koulutustapaamisten ja helppojen osallistumismuotojen kehittäminen (esimerkiksi toimistolta koordinoitujen yhteisten somekampanjoiden ja LYKE-verkoston esittely tapahtumissa). Luodaan näihin valmiita sapluunoita ja toimintamalleja, kuten toimistolta tilattava valmis LYKE-viestintäpaketti messuille ja tapahtumiin.

3.3.2 Ulko-opetuksen ja ympäristökasvatuksen yleistyminen – toimintaympäristön muutokseen vastaaminen

Selvitetään verkoston jäsenrakenteen uudistamista siten, että se mahdollistaisi ympäristökasvatuksen edelläkävijäkoulujen ja -päiväkotien liittymisen verkostoon. Uudistamista valmistellaan yhteistyössä koulujen ja päiväkotien ympäristösertifiointia tarjoavien tahojen ja LYKE-verkoston jo kuuluvien peruskoulujen kanssa.

Huomioidaan opettajien ja kasvattajien kasvava ympäristökasvatuksen asiantuntijuus liiton palveluiden ja toimintamallien (mm. Mappa.fi, Ulos-Ut-Out) kehittämisessä. Tehdään opettajien kanssa kehittämissyhteistyötä erityisesti MAPPA.fi:n uusiin työkaluihin liittyen.

Toiminnan tulokset ja arviointi

-Sidosryhmäyhteistyö monipuolistuu: löydetään vähintään kaksi uutta merkittävää yhteisöyhteisöä ympäristökasvatusalan ulkopuolelta. KYLLÄ/EI/OSITTAIN

-Henkilöstö seuraa ja jalkauttaa opetus-, kasvatus- ja nuorisosanon uusinta tutkimusta ja tietoa työssä. KYLLÄ/EI/OSITTAIN

-LYKE-toimijuuden vahvistamiseksi on toteutettu vähintään kaksi konkreettista toimenpiteä (esim. yhteinen somekampanja, viestintäpaketti tms.) KYLLÄ/EI/OSITTAIN

-Selvitys verkoston jäsenyyppien kehittämisestä on tehty ja sen pohjalta on käynnistetty toimenpiteiden valmistelu. KYLLÄ/EI/OSITTAIN

-Ympäristökasvatuksen tukipalvelujen kehittämisessä on tehty yhteistyötä ulko-opetuksen ja/tai ympäristökasvatuksen asiantuntijaopettajien kanssa. KYLLÄ/EI/OSITTAIN

Tuloksena: Liiton toiminta vastaa aiempaa nopeammin toimintaympäristön muutokseen ja pystytään paremmin suuntaamaan ja kehittämään ympäristökasvatuksen tukipalveluja kentän ajankohtaisia tarpeita vastaaviksi.

3.4 Liiton LYKE-verkostolle tarjoamat palvelut vastaavat aiempaa paremmin erilaisten toimipisteiden tarpeisiin

Liiton keskeisiä perustehtäviä on tukea ja kehittää LYKE-verkosta. Liitto tarjoaa neuvontaa ja järjestää toimipisteiden henkilöstölle koulutuksia ja tapaamisia sekä ylläpitää ja kehittää luonto- ja ympäristökoulutoiminnan sertifiointi- ja auditointijärjestelmää.

Jatkuvana tavoitteena on säilyttää liiton verkostolle tarjoamien tuen ja palvelujen taso korkeana ja kehittää niitä verkoston tarpeita vastaaviksi toimipisteitä osallistaen.

Tavoitteeseen pyritään seuraavilla toimenpiteillä

3.4.1 Palvelujen kehittäminen

Vuonna 2020 tehdään tuesta ja palveluista tarvekartoitus: selvitetään verkoston toimipisteiden tarpeita ja toiveita osana asiakasmääräkyselyä. Kartoituksen pohjalta tehtävä palvelujen uudistaminen on toiminnan painopisteessä vuosina 2021-22.

3.4.2 Koulutukset

Vuonna 2020 järjestetään kaksi LYKE-verkoston koulutustapaamista, kevät- ja syyskaudella. Molempien koulutusten yhteydessä pidetään myös liiton vuosikokoukset. Kevään tapaaminen toteutetaan 9.-11.6. Nurmeksessa osana Ulos-Ut-Out 2020 -ulkona oppimisen suurtapahtumaa, joka on merkittävä täydennyskoulutus- ja verkostoitumismahdollisuus toimipisteiden henkilöstölle.

3.4.3 Sertifiointi- ja auditointijärjestelmä

Liitto ylläpitää ja kehittää luonto- ja ympäristökoulutoiminnan laatu järjestelmää. Verkoston toimipisteiden toiminta on sertifioitua, ja sen laatu varmistetaan vertaisauditoinneilla.

Tavoitteena on, että vuoden 2020 loppuun mennessä kaikki toimipisteet on auditoitu uusilla kriteereillä ja että yli kaksi vuotta koejäsenenä olleet toimipisteet saavuttavat sertifikaatin. Tavoitteeseen pyritään aktiivisella ja opastamalla toimipisteitä auditointien toteuttamisessa. Lisäksi tuetaan erityisesti koejäseniä sertifiointiprosessissa.

Toiminnan tulokset ja arviointi:

-Selvitys toimipisteiden tarvitsemasta tuesta ja palveluista on tehty.

KYLLÄ/EI/OSITTAIN

- Liiton koulutustapaamiset tarjoavat toimipisteiden henkilöstölle laadukasta ja tarpeisiin vastaavaa täydennyskoulutusta: koulutuksista saatu palaute

- Kaikkien sertifioitujen toimipisteiden toiminta on auditoitu vastaamaan uusia kriteereitä vuoden 2020 loppuun mennessä: auditoinnin suorittaneiden toimipisteiden lukumäärä.

- Vähintään puolet yli kaksi vuotta koejäsenenä olleista toimipisteistä sertifioituu vuoden 2020 loppuun mennessä: sertifioitujen koejäsenten lukumäärä.

Tuloksena: Liitto palvelee aiempaa paremmin erityyppisiä ja erilaisissa tilanteissa olevia toimipisteitä. Palvelut kehittävät luonto- ja ympäristökoulutoiminnan laatua, kun toimipisteiden henkilöstön osaaminen kasvaa ja toiminnan laatu on ajan tasalla

3.5 Luonto- ja ympäristökoulutoiminnan asema vahvistuu

Vaikuttamistyön päämääränä on edistää luonto- ja ympäristökoulutoimintaa sekä ympäristökasvatuksen asemaa.

Vuonna 2020 tehdään monipuolista yhteiskunnallista vaikuttamistyötä hallitusohjelman ympäristökasvatuskirjausten konkretisoimiseksi. Valmistellaan keväällä 2021 pidettäviin kuntavaaleihin liittyvää vaikuttamistyötä ja seurataan maakuntauudistusta. Osallistetaan toimipisteitä paikalliseen ja alueelliseen vaikuttamistyöhön, jota tuetaan tuottamalla toimipisteille ohjeistuksia ja valmiita materiaaleja.

Lisäksi liitto seuraa jatkuvasti kasvatus-, koulutus- ja nuorisopolitiikkaa ja osallistuu mahdollisuuksien mukaan ajankohtaisiin kansallisiin kehittämisprosesseihin.

Vaikuttamistyön keinoja ovat päättäjien tapaamiset, lausunnot ja kannanotot sekä aktiivinen osallistuminen yhteiskunnalliseen keskusteluun erilaisilla foorumeilla, myös sosiaalisessa mediassa. Vaikuttamistyötä tehdään tiiviissä yhteistyössä alan muiden järjestöjen kanssa.

Toiminnan tulokset ja arviointi:

-Paikalliseen ja alueelliseen vaikuttamistyöhön on tuotettu tukimateriaalia.
KYLLÄ/EI/ OSITTAIN

- Luonto- ja ympäristökoulutoiminta sekä ympäristökasvatus huomioidaan ajankohtaisissa prosesseissa.

Arviointi:

- Aktiivisuus eri prosesseissa: monessako mukana jollakin tapaa, esim. lausunto, kannanotto, työryhmä/työpaja -> lukumäärä

- Päättäjien ja virkamiesten tapaamiset & muu kahdensuuntainen yhteydenpito -> lukumäärä

Tuloksena: Luonto- ja ympäristökoulujen sekä ympäristökasvatuksen asema vahvistuu alkaneella hallituskaudella.

3.6 Viestintä

Liiton viestinnän päämääränä on lisätä luonto- ja ympäristökoulutoiminnan tunnettuutta sekä tietoisuutta ympäristökasvatuksen yhteiskunnallisesta merkityksestä.

Viestitään monipuolisesti sosiaalisen median kanavissa, joista liitolla on käytössä Instagram, Facebook ja Twitter. Tuodaan esille LYKE-verkoston toimipisteiden toimintaa ja kasvatetaan sitä kautta luonto- ja ympäristökoulutoiminnan tunnettuutta. Lisätään somenäkyvyyden laajuutta toteuttamalla postausten maksullista markkinointia.

Julkaistaan LYKE-uutiskirje opettajille ja kasvattajille kaksi kertaa vuodessa.

Osallistutaan yhteistyökumppanina erilaisiin kampanjoihin ja teemapäiviin, muun muassa Suomen luonnon päivään sekä valtakunnalliseen Ulkoluokkapäivään, joissa toteutetaan laajaa valtakunnallista viestintää koulujen ja päiväkotien suuntaan. Esitellään toimintaa opettajaliittojen jäsentapahtumissa ja kirjoitetaan liittojen jäsenlehtiin artikkeleita. Lisäksi tiedotetaan aktiivisesti yhteistyökumppaneiden opettajille suunnatuissa uutiskirjeissä (mm. LUMA-uutiskirje, Metsän oppimispolun uutiskirje).

Päivitetään ja toimeenpannaan liiton viestintäsuunnitelma.

Sisäinen viestintä: Verkostolle lähetetään toiminnanjohtajan tiedotuskirje vähintään kaksi kertaa vuodessa. Ajankohtaisista asioista viestitään jatkuvasti LYKE-sähköpostilistalla, jonne voivat lähettää viestejä kaikki verkoston jäsenet. Lisäksi verkoston sisäiseen keskusteluun ovat käytössä myös suljettu Facebook-ryhmä sekä LYKE-parviäly -WhatsApp -ryhmä.

Toiminnan tulokset ja niiden arviointi:

- Tapahtumissa tavoitetaan vähintään 2000 opettajaa / kasvattajaa: lukumäärä
- Lehtijuttujen avulla tavoitetaan potentiaalisesti vähintään 5000 opettajaa / kasvattajaa: lukumäärä arvioituna lehtien painos- tai lukijamäärän avulla
- Liiton näkyvyys on kasvanut sosiaalisessa mediassa yhteensä vähintään 15%: kanaalien seuraaja- ja tykkääjämäärien kasvu

Tuloksena: Luonto- ja ympäristökoulutoiminnan sekä liiton tuottamien ympäristökasvatuksen tukipalvelujen tunnettuus kasvaa, jolloin yhä useampi opettaja ja kasvattaja voi osallistua ryhmänsä kanssa toimintaan ja saa tukea sekä malleja ympäristökasvatuksen toteuttamiseen.

3.7 Yhteistyö

Yhteistyön tavoitteena on löytää synergiahyötyjä liiton tärkeimpien tavoitteiden ja perustoiminnan toteuttamiseen. Vuonna 2020 ovat ajankohtaisia uudet yhteistyöavaukset: kehitetään yhteistyötä erityisesti yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen, kuntien opetus- ja sivistystoimien sekä muiden ympäristökasvatusalan ulkopuolisten sidosryhmien kanssa (ks. tarkemmin luvut 3.1 - 3.3).

Vuoden 2020 mittavin yhteistyöhanke on usean toimijan yhteistyössä järjestettävä Ulos-Ut-Out 2020 -suurtapahtuma, jossa liitto toimii yhtenä pääjärjestäjänä (ks. luku 4.1).

Tunnettuuden kasvattamiseksi osallistutaan yhteistyökumppanina valtakunnallisiin kampanjoihin. Kannustamme Suomen luonnon päivän viettoon kouluissa ja päiväkodeissa. Lisäksi osallistumme yhteistyökumppanina valtakunnallisiin Ulkoluokkapäivään ja Suomen lasten metsäretkipäivään.

Teemme jatkuvasti tiivistä yhteistyötä ympäristökasvatus- ja nuorisotalan toimijoiden kanssa, mm. Ympäristökasvatuksen Pyöreän Pöydän järjestöt, Ympäristökasvatusjärjestö FEE Suomi, Suomen nuorisokeskushdistus ja Seikkailukasvatusverkosto, Metsähallituksen Luontopalvelut, Natur och Miljö, WWF Suomi, LUMA-keskus Suomi, Suomen

ympäristöopisto Sykli, Finlands Svenska Idrott, Suomen luonnonsuojeluliitto, Luonto-Liitto, Suomen Metsäyhdistys ja Suomen Latu. Teemme yhteistyötä myös valtionhallinnon, tutkimusorganisaatioiden ja edunvalvontajärjestöjen kanssa (mm. Opetushallitus, Opetus- ja kulttuuriministeriö, Ympäristöministeriö, Suomen Ympäristökeskus, ELY-keskukset, Aluehallitovirastot, Valtioneuvoston kanslia (Kestävän kehityksen sitoumus 2050), Helsingin yliopisto, Tampereen yliopisto, Sitra, SIRENE - monialainen ympäristö- ja kestävyyskasvatuksen tutkimusverkosto, opettajaliitot).

Toiminnan tulokset ja arviointi:

- Yhteistyön avulla saadaan synergiahyötyjä liiton tärkeimpien tavoitteiden toteuttamiseen

Arviointi:

- Yhteistyön synergiahyötyjen laadullinen arviointi

Tuloksena: Yhteistyötä tekemällä saavutetaan paremmin ja kustannustehokkaammin liiton tärkeimmät tavoitteet ja päämäärä eli luonto- ja ympäristökoulutoiminnan sekä ympäristökasvatuksen edistäminen.

3.8 Hankkeet

3.8.1 Ulos-Ut-Out! 2020 -suurtapahtuma

Liitto järjestää yhdessä seitsemän muun pääjärjestäjän kanssa kansainvälisen ulkona oppimisen suurttapahtuman 9.-11.6.2020 Nurmeksessa Nuorisokeskus Hyvärilässä. Kolme päiväisessä tapahtumassa koulututtuu ja verkostoituu n. 500 opettajaa, kasvattajaa ja nuorisotyöntekijää. Tapahtuman teemana muutos, ja sen tavoitteena on antaa osallistujille valmiuksia viedä uusia ulkona oppimista ja kestäviä elämäntapoja edistäviä menetelmiä ja toimintamalleja työpaikoilleen, esimerkiksi kouluihin ja päiväkoteihin.

Ulkona oppimisen suurttapahtuma edistää liiton tavoitteita eli luonto- ja ympäristökoulutoimintaa sekä ympäristökasvatusta toimimalla täydennyskoulutuksena suurelle määrälle opettajia, kasvattajia, nuorisotyöntekijöitä ja LYKE-verkoston työntekijöitä. Lisäksi tapahtuma edistää LYKE-verkoston tunnettua, kun laaja tapahtumaviestintä tavoittaa merkittävän osan Suomessa opetus- ja kasvatusalalla toimivista.

Tapahtuman koordinaattori työskentelee Suomen luonto- ja ympäristökoulujen liitossa.

Tapahtuman valmistelua ohjaa ohjausryhmä, jossa on edustajat kaikilta pääjärjestäjiltä sekä tärkeimmiltä hankekumppaneilta: Suomen luonto- ja ympäristökoulujen liitto, Ympäristökasvatusjärjestö FEE Suomi, Nuorisokeskusyhdistys (SNK), Finlands Svenska Idrott (FSI), Suomen ympäristöopisto (Sykli), Suomen Metsäyhdistys (SMY), WWF Suomi, Nuorisokeskus Hyvärilä, LUODE-hanke ja Freshabit Life -hanke.

Lisäksi tapahtuman ohjelmaa on toteuttamassa noin sata yhteistyökumppania.

Tapahtumaa rahoittavat vuonna 2020 Tiina ja Antti Herlinin säätiö, Ympäristöministeriö, Lapsi ja luonto -säätiö, Vuokon luonnonsuojelusäätiö, pääjärjestäjät sekä LUODE- ja Freshabit LIFE IP -hankkeet.

Toiminnan tulokset ja arviointi:

- Tapahtumassa koulutetaan vähintään 500 opettajaa, kasvattajaa ja nuorisotyöntekijää. KYLLÄ/EI

- Tapahtuman ohjelma ja järjestelyt ovat onnistuneita: osallistujapalaute

Tuloksena: Ulkona oppimisen suur tapahtumassa koulutetaan yli 500 opetus-, kasvatus- ja nuorisotyön ammattilaista, jotka vievät uusia ulkona oppimisen ja kestävän kehityksen toimintamalleja omiin työyhteisöihinsä. Jos jokaisen osallistujan työyhteisössä työskennellään keskimäärin esimerkiksi 150 lapsen ja nuoren kanssa, ulottuvat vaikutukset vähintään n. 75 000 lapsen ja nuoreen.

3.8.2 Muut hankkeet

Suomen luonto- ja ympäristökoulujen liiton hankkeilla pyritään palvelemaan ja laajentamaan LYKE-verkoston ja luomaan resursseja lasten ja nuorten ympäristökasvatukseen.

Vuonna 2020 toteutetaan Ulos-Ut-Out -tapahtumahankkeen lisäksi seuraavia hankkeita:

Ympäristökasvatuksen ruotsinkielisten tukipalvelujen kehittäminen Mappa.fi -palvelun avulla -hanke, jota rahoittaa Kauppaneuvos Otto A. Malmin lahjoitusrahasto.

Lisäksi marraskuussa 2019 haetaan Keski-Suomen ELY-keskukselta ympäristökasvatuksen hankeavustusta. Avustuspäätökset tehdään keväällä 2020 ja hankkeen toteutuminen ja/tai laajuus on riippuvaista rahoituksen myöntämisestä.

Vuoden 2020 aikana haetaan hankerahoitusta erityisesti luonto- ja ympäristökasvatuksen vaikuttavuuden arvioinnin kehittämiseen (luku 3.1.).

3.8.3 Mukana hankkeissa

Suomen luonto- ja ympäristökoulujen liitto osallistuu yhteistyökumppanina seuraaviin liiton tavoitteita edistäviin hankkeisiin, joiden rahaliikenne ei kulje liiton kautta:

Me aarteenvartijat

Liitto on yhteistyökumppanina WWF Suomen koordinoimassa hankkeessa, jossa järjestetään opettajille täydennyskoulutusta luonnon monimuotoisuudesta. Hankekumppaneina on lisäksi neljä verkoston toimipistettä, jotka toteuttavat koulutuksia. Hankkeessa tuotetut materiaalit julkaistaan Mappa.fi -palvelussa.

Ilo kasvaa ulkona

Suomen Ladun ja Suomen ympäristöopisto Syklin hankkeessa kehitetään ulkona oppimista varhaiskasvatuksessa. Liitolla on edustaja hankkeen ohjausryhmässä ja liitto tekee hankkeen kanssa viestinnällistä yhteistyötä.

Ulkoluokan ihmeet

Ulkoluokan ihmeet -koulutussarja on Opetushallituksen rahoittama täydennyskoulutus-hanke esi- ja peruskoulun opettajille. Hanke on Suomen Ympäristöopisto Syklin hallinnoima ja siinä tehdään koulutusyhteistyötä WWF:n kanssa. Liitto kehittää hankkeessa MAPPA:n teemareppuja ja MOK-paketteja yhdessä koulutukseen osallistujien kanssa.

StarT

StarT on monialaiseen ja ilmiöpohjaiseen projektioppimiseen perustuva LUMA-keskus Suomi -verkoston hanke, jonka tavoitteena on tuoda kasvat- ja opetuslalle uusi, monitieteinen ja yhteisöllinen toimintakulttuuri. Lapsista ja nuorista koostuvat tähtitiimit toteuttavat mm. kestävään kehitykseen liittyviä projekteja. Hanketta ohjaa kansallinen LUMA-neuvottelukunta, jossa Suomen luonto- ja ympäristökoulujen liitolla on edustaja. www.luma.fi/start/

4 TALOUS JA HALLINTO

4.1 Organisaatio

Päätösvaltaa liitossa käyttävät **valtuutetut**, jotka edustavat LYKE-verkoston toimipisteitä eli paikallistoimijoita. Päätökset tehdään yhdistyksen vuosikokouksissa sekä tarvittaessa koolle kutsuttavissa ylimääräisissä kokouksissa. Toimeenpanosta vastaa **hallitus**, jonka kokoonpano löytyy sivulta www.luontokoulut.fi/sisaiset/liitto/hallitus/

Verkoston kehittämisen suuria linjoja tukee myös **LYKE-ohjausryhmä**, jossa on edustajat Suomen luonto- ja ympäristökoulujen liiton lisäksi Suomen nuorisokeskusyhdistyksestä, Metsähallituksesta, Suomen Leirikoulu yhdistyksestä, Ympäristökasvatusjärjestö FEE Suomesta, Natur och Miljöstä ja LUMA-keskus Suomesta sekä asiantuntijoita Opetushallituksesta ja ELY-keskuksesta. Lista ohjausryhmän jäsenistä löytyy sivulta www.luontokoulut.fi/hallinto/ohjausryhma/

Liitolla on kaksi **toimihenkilöä**: toiminnanjohtaja ja suunnittelija. Työntekijöiden työaikaprocentit ovat riippuvaisia avustuspäätöksistä ja varainhankinnan onnistumisesta.

Liiton toimipiste sijaitsee Tampereella järjestötoimijoiden yhteisellä toimistolla osoitteessa Kuninkaankatu 39.

Kehittäminen:

Vuonna 2020 valmistuu liiton tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma.

4.2 Talous

Liiton toiminnan tärkeä edellytys ja tavoite on tasapainoinen talous. Jatkuvana tavoitteena on valtionavustuksen tason säilyttäminen vähintään nykyisellä tasolla ja liiton

omavaraisuusasteen ylläpitäminen hyvällä tasolla. Vuonna 2020 pyritään kasvattamaan valtionavustuksen tasoa siten, että se mahdollistaisi kahden täysipäiväisen työntekijän palkkaamisen.

Liiton toiminta rahoitetaan opetus- ja kulttuuriministeriön nuorisoalan toiminta-avustuksella, jäsen- ja verkostomaksuilla, osallistumismaksuilla sekä muulla varainhankinnalla. Liitto toteuttaa ja kehittää omaa varainhankintaa, luo uusia yhteistyökumppanuuksia ja hakee hankeavustuksia.

Toimintasuunnitelman liitteenä on talousarvio vuodelle 2020.